

Referat fra møte i Overvåkingsgruppa, 22. november 2007

Møtet ble holdt torsdag 22. november 2007 i Tromsø, Forskningsparken, fra kl. 10.00 til 17.00

Følgende institusjoner (15) og personer (18) var til stede (gruppearbeidsnummer i parentes; 1=Havklima/Plankton, 2=Dyrearter, 3=Forurensning):

Akvaplan-niva, Nina Mari Jørgensen (3)
Arctos, Marit Reigstad (1)
Direktoratet for naturforvaltning, Anne Brit Storeng (2)
Fiskeridirektoratet, Sarah F. Eggereide (2)
Havforskningsinstituttet, Knut Sunnanå (1), Maria Fossheim, Are Dommasnes (2)
Kystverket, Synnøve Lunde (3)
Norges geologiske undersøkelser, Terje Thorsnes (3)
Norsk institutt for ernærings- og sjømatforskning, Amund Måge (3)
Norsk institutt for luftforskning, Ole-Anders Braathen (3)
Norsk institutt for naturforskning, Svein-Håkon Lorentsen (2)
Norsk institutt for vannforskning, Norman Green (3)
Norsk polarinstitutt, Per Arneberg (1), Bjørn Fosli Johansen
Oljedirektoratet, Jan Stenløkk (1)
Statens forurensningstilsyn, Marianne Kroglund (3)
Statens strålevern, Anne Lene Brungot (3)

Møtet ble innledet med en gjennomgang av innkalling og dagsorden. Referat fra møte 4. september ble gjennomgått og godkjent med de merknadene som kom inn per e-post rett etter det forrige møtet. Rett referat ligger på ftp-serveren.

Det var to saker som var satt opp på dagsorden for dette møtet: 1) Innhold og struktur av neste års rapport, og 2) Presentasjon og diskusjon av utkastet til kapittelet om økosystembasert forvaltning (Arneberg, Fossheim & Storeng), men pga tidsnød og at over halvparten av møtedeltagerne måtte gå før kl. 16 (!), ble sak 2 vedtatt sendt på sirkulasjon.

Innhold og struktur av neste års rapport

Datadeling

I forbindelse med rapporten, har sekretariatet bedt om å få tilsendt filer, enten shape-filer eller data på .CSV filer, i tillegg til ferdige kartfigurer. På møtet ble tilgang til data diskutert, der noen synes datadeling er problematisk, mens andre er av den oppfatning at siden det meste av dataene er innhentet ved hjelp av offentlige midler, bør disse også være offentlig tilgjengelige. I de fleste tilfeller er det kun nødvendig å dele metadata, så i den grad denne datadelingen blir problematisk, får vi ta det opp ved en senere anledning.

Geografisk presentasjon og SVO

Den geografiske beskrivelsen av indikatorene ble diskutert, særlig inndelingen i tre hovedområder – nord (Svalbard), sentralt (åpent hav) og sør (kystnære områder). På møtet ble man enig om at dette er en fornuftig inndeling og at sekretariatet bør følge opp når bidragsyterne "glemmer" noen av områdene. For eksempel er det slik at det for indikatoren Planteplankton – *Tidspunkt for våroppblomstring* (og *Romlig fordeling av sjøfuglsamfunn*), er relevant å skille mellom nordlige og

sørlige områder, mens det for Fiskearter – *Ungsild* (og Forurensning – *Isbjørn*) ikke er relevant å presentere noe annet enn det sørligste området (*Isbjørn*; kun nordligste område) etc.

Videre er det ønskelig at indikatorene gis en beskrivelse relativt til sårbare og verdifulle områder (SVO). Deltagerne på møtet ytret ønske om er definisjon (utstrekning) av disse SVO'ene, og sekretariatet vil prøve å utarbeide en oversikt over disse (inkludert kartreferanser), men påpeker at noen av SVO'ene varierer fra år til år (iskanten, polarfronten). Foreløpig henvises bidragsyterne til forvaltningsplanen (Kap. 3.2 s. 28 – 32), der SVO'ene er omtalt.

Referanseverdier og tiltaksgrenser

På møtet ble det diskutert hvorvidt vi bør ha en felles presentasjonsmal for vurdering av indikatorer som har referanseverdier og tiltaksgrenser (av typen trafikklys eller tekst), men det er stor uenighet om dette og mange mener at vi kun kan levere individuell tekst for hvert enkelt bidrag. Per i dag er det kun *Bestandsutvikling hos sjøfugl v/ Svein-Håkon Lorentsen* som har prøvd seg på en slik indeksering (av typen trafikklys), og vi leverer i første omgang dette bidraget uredigert til Faglig Forum og får deres tilbakemelding på saken.

Vurderinger/konklusjoner

På møtet ble det foreslått en oppsummering i evalueringskapittelet der alle indikatorene presenteres i en tabell som viser vurdering og konklusjon av indikatoren, å la:

Indikator	Tilstand	Problem	Konklusjon
Navn på indikator	Under utvikling	Manglende data	Ingen tiltaksgrense
	Bør videreutvikles	Manglende budsjett	Under tiltaksgrense
	Fungerende		Over tiltaksgrense
	Ikke fungerende		

Indikatorene – status for ikke leverte bidrag

3. Planteplankton

- 4.3.1 Tidspunkt for våroppblomstring HI har problemer med å levere denne
Knut Sunnanå følger opp
Tips: Marit Reigstad / Are Olsen (?)
- 4.3.3 Artssammensetning HI har problemer med å levere denne
Knut Sunnanå følger opp

4. Dyreplankton

- 4.4.1 Dyreplanktonbiomasse HI v/ Tor Knutsen skal levere i uke 49
- 4.4.2 Artssammensetning HI v/ Padmini Dalpadado skal levere i uke 49

6. Fiskebestander det ikke fiskes på

- 4.6.3 Gytebestand hos blåkveite HI v/Åge Høines skal levere snart
- 4.6.4 Gytebestand hos vanlig uer HI v/Kjell Nedreaas skal levere snart
- 4.6.5 Gytebestand hos snabeluer HI v/Kjell Nedreaas skal levere snart

7. Bunnlevende organismer

- 4.7.2 Utbredelse korallrev og svamp HI v/Pål Buhl Mortensen/Jan Helge Fosså skal levere snart

8. Sjøfugl og sjøpattedyrsamfunn

- 4.8.1 Romlig fordeling av sjøfugl Workshop i uke 4
Maria Fossheim følger opp

9. Fremmede arter

- 4.9.1 Forekomst av fremmede arter Indikator under utvikling
Rapport på nyåret
Anne Britt Storeng følger opp

10. Sårbare og truede arter

- 4.10.1 Sårbare og truede arter
(NB! Foreløpig bidrag levert) Indikator under utvikling
Rapport på nyåret
Anne Britt Storeng følger opp

11. Forurensende stoffer (Indikator under utvikling, se neste avsnitt)

- 4.11.5 Forurensning i sjøfugl NINA har problemer med å levere denne
Maria Fossheim følger opp
- 4.11.6 Forurensning i polarlomvi NP+NIVA+SFT (?)
Per Arneberg følger opp
- 4.11.5 Forurensning i sjøpattedyr HI (v/ Tore Haug?)
Knut Sunnanå følger opp
- 4.11.5 Forurensning i sel NP(?)
Per Arneberg følger opp
- 4.11.5 Forurensning i bunnlevende dyr HI (v/ Jan Sundet?)
Knut Sunnanå følger opp
- 4.11.5 Nivåer av radioaktivitet i tang Sendes videre til SSV
Anne Lene Brungot følger opp

Forurensning

På møtet ble forurensningsindikatorerne diskutert spesielt siden disse er under utvikling og det fremdeles er en del usikkerhet omkring hvordan disse indikatorerne skal koordineres. Sekretariatet i overvåkingsgruppa vil i samarbeid med Statens forurensningstilsyn (SFT) utforme det videre arbeidet. Arbeidet tar utgangspunkt i tabell 3.1 i forvaltningsplanen (Vedlegg 3 s. 138) og figur 3.1 (Vedlegg 3 s. 139), med henvisning til forvaltningsplanens formulering på s. 117: *"I figur 3.1 i vedlegg 3 er det utdypet hvilke arter det anbefales å starte opp med eller videreføre målinger på for å lage tidsserier til bruk ved overvåking av forurensende stoffer"*. Det ble også diskutert hvorvidt dette arbeidet bør få et eget (oversikts-)kapittel i rapporten, noe sekretariatet støtter. Faktaark om forurensende stoffer ble også diskutert. Sekretariatet avventer SFTs tilbakemelding i forhold til dette arbeidet (inkludert tilbakemelding på hva som kom ut av gruppearbeidet, se nedenfor).

Gruppearbeid

På møtet ble deltagerne fordelt på tre grupper: 1=Havklima/Plankton, 2=Dyrearter, 3=Forurensning, for å gå igjennom de foreløpig leverte bidragene. Det ble liten tid til å gjennomgå det gruppene skrev ned, og sekretariatet ber sekretærene på de respektive gruppene (og andre som ønsker det) om å sende inn sine bidrag slik at vi får disse med i referatet og kan bruke dem i det videre arbeidet.

Gruppe 1

Knut Sunnanå:

- Gruppen diskuterte behovet for sterkere samordning av beskrivelsene av de abiotiske indikatorerne mellom de respektive institusjonene.

- Gruppen diskuterte forholdet mellom indekser for biomasse og indekser for produksjon. Bruk av modeller vil være et viktig verktøy for å kunne angi måltall for produksjon, både aktuelle produksjonsrater og produksjon over ett år. Det er ønskelig at de som leverer på disse indikatorene snakker sammen for å utarbeide en helhetlig vurdering av planktonproduksjon i tillegg til målinger av klorfyll og biomasse.

Per Arneberg
+ Innspill fra gruppens deltagere

Gruppe 2
Anne Britt Storeng
+ Innspill fra gruppens deltagere

Gruppe 3
Marianne Kroglund (?)
+ Innspill fra gruppens deltagere

VIKTIG!

Et foreløpig utkast til rapporten skal forelegges Faglig Forum på deres møte 10. januar 2008. Nye utkast til rapporten må derfor være innsendt før 1. januar, dvs. DU er ansvarlig for at bidraget er levert FØR du tar juleferie! Sekretariatet vil snart sende ut tilbakemelding til de som 1) enda ikke har levert bidrag ☹, 2) har levert arbeidsutkast 😊 og 3) har levert "ferdige" redigerbare utkast 😊. Indikatorer under utvikling følges opp individuelt.

Neste møte blir mandag 28. og tirsdag 29. januar i Tromsø, Forskningsparken.